

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

QUANG VĂN TRUNG

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÂN LUỒNG Ở CÁC TRƯỜNG THCS
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NẠM PỒ TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

QUẢNG VĂN TRUNG

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP
THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÂN LUỒNG Ở CÁC TRƯỜNG THCS
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NẠM PỒ TỈNH ĐIỆN BIÊN**

**Ngành: Quản lý Giáo dục
Mã số: 8.14.01.14**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn: TS. Lê Thị Phương Hoa

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi và được sự hướng dẫn khoa học của TS Lê Thị Phương Hoa. Các nội dung nghiên cứu, kết quả trong đề tài là nghiên cứu của tôi, trung thực và chưa từng công bố dưới bất kì hình thức nào. Những số liệu trong các bảng biểu phục vụ cho việc phân tích, nhận xét, đánh giá được chính tác giả thu thập từ các nguồn khác nhau có ghi rõ trong phần tài liệu tham khảo.

Ngoài ra luận văn còn sử dụng một số nhận xét, đánh giá cũng như số liệu của các tác giả khác, các cơ quan tổ chức khác đều có trích dẫn và chú thích rõ nguồn gốc.

Nếu phát hiện có bất kì sự gian lận nào tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm về nội dung luận văn của mình.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2018

Tác giả luận văn

Quàng Văn Trung

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đối với quý thầy cô giáo Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn và tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS Lê Thị Phương Hoa, cô giáo trực tiếp hướng dẫn và chỉ bảo cho tôi trong quá trình nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn cán bộ quản lí, giáo viên, học sinh tại các trường THCS trên địa bàn huyện Nậm Pồ, phụ huynh học sinh, bạn bè, đồng nghiệp của tôi đang công tác và gia đình đã động viên, khích lệ, tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn này.

Mặc dù đã rất cố gắng trong quá trình nghiên cứu thực hiện luận văn, song không tránh khỏi những sơ xuất, thiếu sót. Kính mong nhận được ý kiến đóng góp và chỉ dẫn quý báu của quý thầy, cô và bạn bè đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2018

Tác giả luận văn

Quàng Văn Trung

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các từ viết tắt	iv
Danh mục các bảng	v
Danh mục các hình và biểu đồ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu	2
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc của đề tài	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÂN LUỒNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	5
1.1.1. Những nghiên cứu nước ngoài	5
1.1.2. Những nghiên cứu trong nước	7
1.2. Một số khái niệm cơ bản	12
1.3. Quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng học sinh sau THCS	17
1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng học sinh sau THCS	20
1.4.1. Thị trường lao động	20
1.4.2. Giáo dục đào tạo	20
1.4.3. Đội ngũ cán bộ quản lý và giáo viên	20
1.4.4. Phụ huynh học sinh	21
1.4.5. Các tổ chức xã hội	21
Tiểu kết chương 1	23

Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÂN LUỒNG HỌC SINH SAU TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NẬM PỒ, TỈNH ĐIỆN BIÊN	24
2.1. Sơ lược về tình hình kinh tế-xã hội huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	24
2.1.1. Điều kiện tự nhiên và tình hình kinh tế - xã hội của huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	24
2.1.2. Tình hình công tác giáo dục tại huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên.	25
2.2. Thực trạng giáo dục cấp THCS trên địa bàn huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	26
2.3. Tổ chức khảo sát thực trạng quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng sau THCS trên địa bàn huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	27
2.3.1. Mục tiêu khảo sát.....	27
2.3.2. Đối tượng khảo sát.....	27
2.3.3. Nội dung khảo sát	27
2.3.4. Phương pháp khảo sát.....	28
2.4. Thực trạng hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng học sinh sau THCS ở các trường THCS trên địa bàn huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	29
2.4.1. Thực trạng xu hướng phân luồng học sinh sau THCS huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	29
2.4.2. Nhận thức về tầm quan trọng và ý nghĩa của phân luồng sau THCS.....	31
2.4.3. Mức độ nhận thức về những điều kiện cần quan tâm khi chọn nghề theo định hướng phân luồng của học sinh sau THCS	32
2.4.5. Đối tượng tham gia giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng sau THCS.....	34
2.4.6. Mức độ thực hiện giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng sau THCS	35
2.5. Thực trạng quản lý hoạt động giáo dục theo hướng phân luồng học sinh sau THCS	40
2.5.1. Thực trạng quản lý thực hiện nội dung giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng.....	40
2.5.2. Thực trạng quản lý thực hiện các hình thức giáo dục hướng nghiệp	41
2.5.3. Thực trạng quản lý quản lý đội ngũ giáo viên làm nhiệm vụ giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng	44
2.5.4. Thực trạng quản lý CSVC phục vụ công tác giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng	46
2.5.5. Thực trạng quản lý công tác xã hội hóa, phối hợp các lực lượng trong giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng	46

2.6. Đánh giá thực trạng công tác quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng sau THCS.....	48
2.6.1. Mặt mạnh	49
2.6.2. Mặt yếu và nguyên nhân.....	49
2.7. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng sau THCS	51
2.7. 1. Yếu tố ảnh hưởng đến việc chọn nghề của học sinh sau THCS.....	51
2.7.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng	52
Tiểu kết Chương 2	53
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC HƯỚNG NGHIỆP THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÂN LUỒNG Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN NẬM PỒ, TỈNH ĐIỆN BIÊN.....	55
3.1. Nguyên tắc để xây dựng biện pháp.....	55
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ	55
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	55
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo chất lượng và tính hiệu quả.....	55
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa và phát triển	55
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi	56
3.2. Các biện pháp Quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng ở các trường THCS trên địa bàn huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên.....	56
3.2.1. Nâng cao nhận thức của các lực lượng giáo dục và xã hội về công tác giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng học sinh sau THCS	56
3.2.2. Thành lập tổ tư vấn hướng nghiệp ngay trong trường THCS.....	60
3.2.3. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực tổ chức, điều hành và chất lượng quản lý công tác hướng nghiệp, dạy nghề và phân luồng sau THCS cho cán bộ quản lý, giáo viên.....	64
3.2.4. Dự báo nhu cầu nguồn nhân lực của huyện Nậm Pồ theo cơ cấu từng ngành nghề, cung cấp thông tin về thị trường lao động cho tất cả mọi người dân.....	66
3.2.5. Tăng cường cơ sở vật chất, nâng cấp mạng lưới trường lớp để đón nhận học sinh sau phân luồng.....	68
3.2.6. Thực hiện tốt công tác xã hội hoá giáo dục	68
3.2.7. Có cơ chế, chính sách và quản lý nhà nước về đào tạo nghề	71

3.3. Khảo sát kiểm chứng tính cấp thiết và tính khả thi của các biện pháp.....	71
3.3.1. Mục đích khảo sát.....	71
3.3.2. Đối tượng khảo sát.....	71
3.3.3. Nội dung khảo sát.....	71
3.3.4. Kết quả khảo sát về tính cấp thiết và tính khả thi của các nhóm biện pháp Quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng học sinh sau THCS trên địa bàn huyện Nậm Pồ, tỉnh Điện Biên	72
Tiểu kết chương 3	75
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	77
1. Kết luận.....	77
2. Khuyến nghị.....	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CD - ĐH	Cao đẳng - đại học
CNH - HĐH	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
CSSX	Cơ sở sản xuất
GD	Giáo dục
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GDHN	Giáo dục hướng nghiệp
GDNN	Giáo dục nghề nghiệp
GDTX	Giáo dục thường xuyên
HS	Học sinh
HTGD	Hệ thống giáo dục
KT - XH	Kinh tế - xã hội
NNL	Nguồn nhân lực
PHHS	Phụ huynh học sinh
PLHS	Phân luồng học sinh
QLGD	Quản lý giáo dục
TCCN	Trung cấp chuyên nghiệp
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TVHN	Tư vấn hướng nghiệp
XHCN	Xã hội chủ nghĩa
XHH	Xã hội hóa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Thông kê số trường, lớp, số học sinh THCS	26
Bảng 2.2.	Thông kê học lực, hạnh kiểm	26
Bảng 2.3.	Danh sách các đơn vị tham gia khảo sát.....	27
Bảng 2.4.	Thực trạng phân luồng HS sau THCS trong 03 năm học gần đây	29
Bảng 2.5.	Xu hướng phân luồng sau khi học xong THCS.....	30
Bảng 2.6.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giáo viên về xu hướng phân luồng học sinh sau khi học xong THCS	31
Bảng 2.7.	Nhận thức về tầm quan trọng và ý nghĩa của phân luồng sau THCS.....	32
Bảng 2.8.	Mức độ nhận thức về nghề nghiệp của học sinh sau THCS theo định hướng phân luồng	33
Bảng 2.9.	Đối tượng tham gia giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng cho học sinh.....	34
Bảng 2.10.	Đối tượng giúp học sinh chọn nghề.....	35
Bảng 2.11.	Nguyện vọng của phụ huynh sau khi con học xong THCS.....	36
Bảng 2.12.	Thực trạng hoạt động giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng sau THCS.....	37
Bảng 2.13.	Đánh giá hiệu quả thực hiện việc giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng	38
Bảng 2.14.	Đánh giá của cán bộ quản lý về năng lực của giáo viên thực hiện việc giáo dục hướng nghiệp cho học sinh theo định hướng phân luồng.....	39
Bảng 2.15.	Thực trạng quản lý thực hiện nội dung giáo dục hướng nghiệp	40
Bảng 2.16.	Đánh giá quản lý thực hiện các hình thức giáo dục hướng nghiệp.....	42
Bảng 2.17.	Đánh giá hiệu quả công tác chỉ đạo định hướng cách thức phân luồng sau THCS.....	43
Bảng 2.18.	Quản lý đội ngũ giáo viên làm nhiệm vụ giáo dục hướng nghiệp theo định hướng phân luồng.....	44
Bảng 2.19.	Đánh giá quản lý CSVC phục vụ công tác giáo dục hướng nghiệp.....	46
Bảng 2.20.	Đánh giá quản lý công tác xã hội hóa, phối hợp các lực lượng trong giáo dục hướng nghiệp theo hướng phân luồng	47
Bảng 2.21.	Yếu tố ảnh hưởng đến việc lựa chọn học lên THPT, trung học chuyên nghiệp hoặc học nghề nghề nghiệp của học sinh	51
Bảng 2.22.	Các yếu tố ảnh hưởng để quản lý hoạt động giáo dục hướng nghiệp	52